

Sygn. akt I C 869/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 listopada 2012 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Eliza Skotnicka

Protokolant: Małgorzata Schick

po rozpoznaniu w dniu 22 listopada 2012 roku w Kłodzku

sprawy z powództwa B. K.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powoda B. K. kwotę 5 251,48 zł (pięć tysięcy dwieście pięćdziesiąt jeden zł 48/100) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 4 851,32 zł od dnia 27 lutego 2010r. i od kwoty 400,16 zł od dnia 15 września 2010r.;

II. dalej idące powództwo oddala;

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 512 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. zwraca powodowi od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Kłodzku kwotę 34,60 zł tytułem nadpłaconej zaliczki zdeponowanej pod poz. 114/12.

Sygnatura akt I C 869/11

UZASADNIENIE

Powód B. K. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) S.A. w W. kwoty 10.940,43 złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od 26 lutego 2010 roku tytułem odszkodowania za uszkodzony pojazd marki A. (...) oraz kwoty 400,16 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 14 września 2010r. tytułem kosztów wykonania prywatnej opinii przez rzeczoznawcę oraz zasądzenia kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwu wyjaśnił, że w dniu 24 stycznia 2010r. w K. doszło do szkody komunikacyjnej, w wyniku której doszło do uszkodzenia samochodu powoda marki A. o nr rej. (...). Powód miał zawartą w pozwanym towarzystwie umowę AC seria (...) z okresem ubezpieczenia od 3 listopada 2009r. do 2 listopada 2010r. Powód zgłosił przedmiotową szkodę pozwanemu w dniu 26 stycznia 2010r. i w dniu 12 kwietnia 2010r. strona pozwana przyznała powodowi odszkodowanie w kwocie netto 14 183,34 zł w oparciu o rozliczenie kosztorysowe. Powód nie zgodził się ze stanowiskiem pozwanego i zlecił wykonanie prywatnej ekspertyzy rzeczoznawcy mgr inż. M. N., który ustalił koszt naprawy przedmiotowego samochodu netto w kwocie 29928,96 zł. Za wykonanie prywatnej opinii powód poniósł koszty w wysokości 400,16 zł potwierdzone fakturą z dnia 25 maja 2010r. Powód w dniu 28 sierpnia 2010r. odwołał się od decyzji strony pozwanej, która w dniu 3 marca 2011r. podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko. W dniu 16 marca 2012r. strona pozwana zweryfikowała swoją decyzję i przesyłając dodatkowo kalkulację naprawy z dnia 16 marca 2011 r. zdecydowała o dopłacie powodowi odszkodowania w kwocie 4805,19 zł. Łącznie pozwana przyznała powodowi odszkodowanie w kwocie 18988,53 zł. Zdaniem powoda strona pozwana bezpodstawnie dokonała potrącenia kwoty 7350,90 zł stanowiącej 30% w pozycji części zamienne, gdyż

zgodnie z umową powód wykupił amortyzację części. Zdaniem powoda wysokość odszkodowania została zaniżona przez pozwanego o kwotę 10940,43 zł, dlatego powód domaga się zasądzenia kwoty 11 340,59 zł, na którą składa się 10940,43 zł tytułem zaniżonego odszkodowania i 400,16 zł tytułem zwrotu poniesionych kosztów opinii rzeczoznawcy.

Strona pozwana (...) S.A. w W. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu strona pozwana przyznała, że prowadziła postępowanie likwidacyjne szkody zgłoszonej przez powoda z tytułu umowy AC. Pozwana zarzuciła, że wbrew twierdzeniom powoda, zgodnie z §22 ust. 16 pkt 2 OWU w przypadku nieprzedstawienia rachunków lub faktur za naprawę pojazdu, a z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie, pozwana dokonuje wyceny części zamiennych zgodnie z danymi określonymi przez producenta pojazdu, ujętymi w systemie (...) lub (...) według 70% wartości netto dla pojazdów starszych niż jeden rok i nie starszych niż 3 lata. Ponadto strona pozwana zakwestionowała żądanie odszkodowania w kwocie 2533,49 zł z tytułu części zamiennych, które zdaniem strony pozwanej nie uległy uszkodzeniu w wyniku przedmiotowego zdarzenia. Ponadto pozwana wskazała, że żądanie odsetek od dnia 26 lutego 2010r. jest nieuzasadnione, gdyż art. 455 k.p.c. może być stosowany do określenia odsetek jedynie w sytuacji bezsporności należnej kwoty.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

Powód B. K. był właścicielem samochodu osobowego marki A. o nr rej. (...). W dniu 24 stycznia 2010r. samochód powoda uległ zniszczeniu. Powód był ubezpieczony u strony pozwanej z tytułu dobrowolnego ubezpieczenia autocasco i w dniu 26 stycznia 2010r. powód zgłosił szkodę pozwanej. Pozwana wypłaciła powodowi odszkodowanie w łącznej kwocie netto 18988,53 zł.

Bezsporne

Powód zlecił rzeczoznawcy M. N. wykonanie opinii technicznej. Rzeczoznawca w opinii z dnia 12 maja 2012r. ustalił wysokość szkody w samochodzie marki(...) - linę nr rej. (...) na kwotę (...), zł brutto.

Powód w dniu 25 maja 2010r. zapłacił rzeczoznawcy wynagrodzenie za wydanie opinii prywatnej w kwocie 400,16 zł.

Dowód

- ocena techniczna(...) z dnia 12.05.2010r. k. 30 - 38;

- faktura VAT k. 39.

Pismem z dnia 24 sierpnia 2010r. powód wezwał stronę pozwaną do zapłaty dalszej kwoty odszkodowania zgodnej z wyliczeniem szkody dokonanej przez rzeczoznawcę oraz kwoty 400,16 zł tytułem kosztów poniesionych za sporządzenie wyceny. W piśmie tym powód wyliczył brakującą kwotę odszkodowania za części zamienne na 19839,10 zł, jako 70% wartości 28341,58 zł.

Dowód:

- pismo powoda k. 40.

Pismem z dnia 16 marca 2011 r. strona pozwana na podstawie dokumentacji fotograficznej uszkodzonych elementów pojazdu zweryfikowała kalkulację kosztów naprawy i zdecydowała o wypłacie różnicy wynoszącej 4805,19 zł, wynikającej z rozliczenia kosztorysowego wykonanego na kwotę 18988,53 zł z wypłaconym dotychczas odszkodowaniem w kwocie 14 183,34 zł.

Dowód:

- pismo strony pozwanej z dnia 16 marca 2011 r. k. 43.

Do wymiany zakwalifikowano w oparciu o dokumentację fotograficzną wykonaną przez rzeczoznawcę M. N., następujące części:

- poszycie oparcia przedniego prawego;
- poszycie oparcia przedniego lewego;
- włącznik podnoszenia okna przedniego prawego;
- miska chwyt przedni w drzwiach przednich prawych;
- miska chwyt przedni w drzwiach przednich lewych.

Do wymiany nie zostały uwzględnione w kalkulacji uszkodzenia tapicerki drzwi przednich lewych i prawych.

Uzasadniony ekonomicznie koszt naprawy samochodu w systemie (...) w warunkach warsztatu autoryzowanego przez producenta samochodów A. wynosi 34481,51 zł brutto.

Wartość rynkowa samochodu powoda wynosiła 63700,- zł brutto. Uwzględniając wartość pojazdu w odniesieniu do ustalonych kosztów naprawy samochodu można stwierdzić, że stanowi od 54% jego wartości rynkowej, co oznacza, że była to szkoda częściowa.

Przy zastosowaniu średniej stawki rbg. na danym terenie w kwocie 80,00 zł i 100% wartości cen części wg (...), koszt naprawy wynosi netto 27262,52 zł i brutto 33260,29 zł.

Przy zastosowaniu średniej stawki rbg. na danym terenie w kwocie 80,00 zł i 70% wartości cen części wg (...) koszt naprawy wynosi netto 19540,86 zł i brutto 23839,85 zł.

Dowód:

- opinia biegłego sądowego mgr inż. T. G. z dnia 10 maja 2012r. wraz z kalkulacją naprawy pojazdu i wyceną wartości pojazdu k. 86 - 116;

- wyjaśnienie pisemne do opinii k. 138-139;

- wyjaśnienie ustne do opinii k. 180 - odwrót -181;

Rzeczoznawca M. N. błędnie w wycenie wykonanej na zlecenie powoda uwzględnił do wymiany uszkodzenia tapicerki drzwi przednich lewych i prawych, zeznania świadka M. K. k. 180;

- zeznania świadka M. N. k. 165 - odwrót - 166.

Powód posiadał polisę AUTO - CASCO pojazdu marki A. rok produkcji(...)z pełnym zakresem ubezpieczenia, wykupionym udziałem własnym oraz amortyzacją części na sumę ubezpieczenia 60 000,- zł. Zgodnie z § 22 pkt 1 OWU, (...)ustala odszkodowanie w kwocie odpowiadającej wysokości szkody nie większej jednak niż suma określona w umowie ubezpieczenia. W ust. 13 § 22 OWU postanowiono, że o ile nie umówiono się inaczej, przy ustalaniu odszkodowania za części niezbędne do naprawy pojazdu, (...)zmniejsza odszkodowanie o kwotę odpowiadającą wartości zużycia eksploatacyjnego części zakwalifikowanych do wymiany. Natomiast w ust. 16§ 22 OWU wskazano, że w przypadku nie przedstawienia rachunków lub faktur za naprawę pojazdu (...)dokonuje kosztorysowej wyceny kosztów naprawy i wypłaca odszkodowanie, przyjmując do wyceny:

1) normy czasowe zgodnie z danymi określonymi przez producenta pojazdu, ujętymi w systemie A. lub E.;

2) b) ceny części zamiennych, zgodnie z danymi określonymi przez producenta pojazdu, ujętymi w systemie A. lub E. według 70% wartości netto dla pojazdów starszych niż jeden rok i nie starszych niż 3 lata;

3) w przypadku kosztorysu sporządzanego w oparciu o system A. lub E. stawkę za I roboczogodzinę ustala się na poziomie 60 % wartości netto, obowiązującej w autoryzowanych stacjach obsługi pojazdów danej marki, znajdujących się na terenie działania Oddziału (...), który likwiduje szkodę.

W myśl ust. 23§ 22 OWU jeżeli ubezpieczający uprawniony jest do odliczania podatku VAT naliczonego przy nabyciu pojazdu, odszkodowanie ustalane jest według wartości netto.

Dowód:

- polisa seria (...) k. 8;
- ogólne warunki ubezpieczenia AC k. 9-24.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w części. Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o przedłożone przez strony dokumenty w tym przede wszystkim wyceny dokonane na zlecenie powoda oraz przez stronę pozwaną w toku postępowania likwidacyjnego szkodę.

Podstawa i zasada odpowiedzialności strony pozwanej były bezsporne. Spór między stronami dotyczył wysokości szkody poniesionej przez powoda, a także zasadności dokonania potrącenia 30% wartości cen części zakwalifikowanych do wymiany oraz słuszności żądania powoda zwrotu kosztów wykonania opinii prywatnej.

Według art. 805 § 1 k.c. przesłanką odpowiedzialności ubezpieczyciela jest zaistnienie przewidzianego w umowie wypadku, a więc powstanie szkody w mieniu ubezpieczającego pozostającej w związku przyczynowym z tym wypadkiem (art. 361 kc). W świetle tego zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa wypadku ubezpieczeniowego. Szkodą w mieniu jest wszelki uszczerbek majątkowy. W przypadku dobrowolnego ubezpieczenia majątkowego Auto Casco to umowa określa zasady i granice odpowiedzialności ubezpieczyciela. W niniejszej sprawie konieczne było ustalenie kosztów naprawy pojazdu powoda.

Ustalenie wartości pojazdu oraz kosztów naprawy wymagało wiedzy specjalnej, co obligowało Sąd na mocy art. 278§ 1 k.p.c. do dopuszczenia i przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego z zakresu szacowania wartości pojazdów mechanicznych, oceny technicznej pojazdów samochodowych mgr inż. T. G.. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w tym przede wszystkim opinia biegłego sądowego oraz jej wyjaśnienia pisemne i ustne pozwoliły na oszacowanie wartości rynkowej pojazdu przed zaistnieniem kolizji oraz kosztów jego naprawy. Biegły sądowy wykonał rzetelną opinię, w sposób jasny, jednoznaczny i kategoryczny szczegółowo wyliczył wartość naprawy w trzech wariantach, a to przy założeniu 100% cen części zamiennych oraz pełnej stawki rbg, przy założeniu 100% wartości cen zamiennych i średniej stawki rbg. oraz przy założeniu 70% wartości cen części i zamiennych i średniej stawki rbg. Podkreślić należy, że dokonując wyceny kosztów naprawy biegły oparł się o szczegółową dokumentację fotograficzną sporządzoną przez rzeczoznawcę w prywatnej opinii wykonanej na zlecenie powoda. Biegły w wycenie nie uwzględnił do wymiany uszkodzenia tapicerki drzwi przednich lewych i prawych, co błędnie uczynił rzeczoznawca M. N.. Błąd wynikł z tego powodu, że opisu uszkodzeń i ich fotograficznej dokumentacji dokonywał asystent rzeczoznawcy M. N.- M., który nie dysponował przy tych czynnościach systemem A., przez co mylnie przyjął do wyceny całe tapicerki

drzwi przednich, podczas gdy uszkodzone zostały jedynie niektóre elementy tej tapicerki, zgodnie zaś z systemem A. wymianie mogły podlegać tylko te uszkodzone elementy (zeznania świadka M. K. i pisemne wyjaśnienie opinii biegłego T. G. k. 180 - odwrot). Zarzuty powoda do opinii biegłego, że błędnie nie uwzględnił tych elementów w swojej opinii okazały się więc chybione. Natomiast strona pozwana nie zgłosiła zastrzeżeń do opinii biegłego i wskazała na wyliczenie szkody dokonane przez biegłego w ostatnim wariancie. Z tego względu Sąd przyjął ustalenia wartości kosztów naprawy dokonane przez biegłego za prawidłowe i rzetelne.

Spór między stronami dotyczył wykładni umowy, w szczególności postanowień dotyczących prawa strony pozwanej do obniżenia wartości cen części zamiennych o 30%. Zdaniem powoda skoro wykupił on amortyzację części zamiennych to powinien otrzymać 100% wartości części zamiennych.

Zdaniem Sądu opcja amortyzacji części zakreślona w polisie powoda obejmowała wyłącznie zwrot kosztów części niezbędnych do naprawy, która została wykonana i udokumentowana fakturami lub rachunkami. Zgodnie bowiem z ust. 13 § 22 OWU regułą jest, że (...) zmniejsza odszkodowanie o kwotę odpowiadającą wartości zużycia eksploatacyjnego części zakwalifikowanych do wymiany, o ile nie umówiono się inaczej. W tym zakresie strony postanowiły inaczej i wyłączyły amortyzację części zamiennych. Co prawda zbędnie w przypadku powoda, gdyż zgodnie z tabelą (k. 21) wskaźnik wartości zużycia eksploatacyjnego wynosił 0% w pojazdach o wieku poniżej 5 lat, a pojazd powoda miał niespełna 3 lata. Natomiast ust. 16 § 22 OWU nie przewiduje możliwości odstąpienia od prawa obniżenia wartości części zamiennych w przypadku nieprzedstawienia rachunków lub faktur. Podkreślić należy, że w ustępie tym przewidziano sposób wyceny kosztów naprawy, gdzie przyjmuje się w przypadku pojazdów starszych niż rok i nie starszych niż 3 lata 70% wartości tych cen. Postanowienia w ust. 16 nie odwołują się do wartości zużycia eksploatacyjnego, o którym mowa w ust. 13, a jedynie wieku pojazdu. Stąd zdaniem Sądu w przypadku kosztorysowej wyceny kosztów naprawy, strona pozwana w każdym przypadku, niezależnie od wykupionej opcji amortyzacji części, może dokonać obniżenia ceny części zamiennych w wartości procentowej w zależności od wieku pojazdu. Podkreślić należy, że powód początkowo (w pierwszym piśmie odwołującym się od wysokości przyznanego pierwotnie odszkodowania) akceptował taką wykładnię postanowień umowy. Z tego też względu Sąd przyjął, że koszty naprawy samochodu powoda wynosiły zgodnie z wariantem III opinii biegłego 23 839,85 zł brutto. Zdaniem Sądu skoro powód nie był płatnikiem podatku Vat, zatem należy mu się zgodnie z pkt 23 § 22 OWU (a contrario) odszkodowanie w kwocie brutto. Podkreślić należy, że sposób wyliczenia kosztorysowych kosztów naprawy w kwocie netto według ust. 16 § 22 OWU nie przesądza o wysokości ostatecznie przyznanego odszkodowania. Zgodnie bowiem w ust. 3 § 22 OWU odszkodowanie (należy rozumieć, że ustalone według kryteriów opisanych w ust. 16 § 22) należy się w kwocie netto wówczas gdy ubezpieczający jest uprawniony do odliczenia podatku VAT naliczonego przy nabyciu pojazdu, w przeciwnym razie należy się odszkodowanie brutto. Takie uregulowanie kwestii możliwości doliczenia podatku VAT do wartości odszkodowania zgodne jest także z orzecznictwem sądów, w tym Sądu Najwyższego. Zgodnie bowiem z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 16 października 1998r. w sprawie sygn. akt III CZP 42/98 odszkodowanie za szkodę poniesioną przez podatnika podatku VAT, przysługujące mu z tytułu umowy ubezpieczenia auto-casco, nie obejmuje podatku VAT w zakresie, w jakim poszkodowany podatnik mógł obniżyć podatek należny o kwotę podatku VAT naliczonego przy nabyciu towarów i usług w celu naprawienia szkody.

Mając to na uwadze, a także uwzględniając fakt, że powód otrzymał od strony pozwanej w postępowaniu likwidacyjnym kwotę 18 988,53 zł tytułem odszkodowania, pozostała do wypłaty kwota 4851,32 zł. Stąd żądanie zasądzenia dalszej kwoty 4851,32 zł odszkodowania stanowiącej różnicę pomiędzy ustaloną szkodą w pojeździe a wypłaconym przez stronę pozwaną odszkodowaniem, zasługiwało na uwzględnienie. W pozostałym zaś zakresie powództwo, w części dotyczącej odszkodowania za uszkodzony pojazd okazało się nieuzasadnione i z tego powodu podlegało oddaleniu.

W ocenie Sądu prawo pełnej rekompensaty szkody, obejmuje także wszelkie dalsze koszty ściśle związane z wypadkiem ubezpieczeniowym, w tym pełne koszty związane z wykonaniem prywatnej opinii rzeczoznawcy. Powód wykazał, posługując się fakturą VAT, że za wykonanie tej opinii zapłacił rzeczoznawcy M. N. 400,16 zł. Niewątpliwie konieczność zlecenia wykonania prywatnej opinii pozostaje w ścisłym związku doznana przez powoda szkodą i wynika z potrzeby uzyskania miarodajnych i specjalistycznych informacji odnośnie zasadności jego roszczeń względem strony pozwanej.

Nie bez znaczenia jest fakt, że opinia ta, jak również wykonana na jej potrzeby dokumentacja fotograficzna, miały istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, a przede wszystkim dostarczyły biegłemu sądowemu więcej potrzebnych informacji i materiałów do wydania opinii.

W tych okolicznościach Sąd uwzględnił powództwo łącznie co do kwoty 5251,48 zł roszczenia głównego, o odsetkach orzekając zgodnie z art. 481 k.c. Zgodnie z art. 817 k.c. ubezpieczyciel zobowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. Skoro powód zawiadomił stronę pozwaną o wypadku w dniu 26 stycznia 2010r. to świadczenie odszkodowawcze powinno być spełnione najpóźniej w dniu 26 lutego 2010r., zatem odsetki od kwoty odszkodowania 4851,32 zł należy liczyć od dnia następnego tj. od dnia 27 lutego 2010r., a nie jak wskazał powód od dnia 26 lutego 2010r. W tym zakresie roszczenie odsetkowe podlegało oddaleniu. Natomiast odsetki od zasądzonej kwoty 400,16 zł należy liczyć zgodnie z art. 455 k.c., w myśl którego świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu. Powód wezwał stronę pozwaną do zapłaty tej kwoty pismem z dnia 24 sierpnia 2010r., zatem żądanie naliczania odsetek od tej kwoty od dnia 14 września 2010r. jest uzasadnione.

O kosztach orzeczono po myśli art. 100 k.p.c. dokonując ich stosunkowego rozdzielenia i przyjmując, że powód wygrał proces w 46 %. Koszty poniesione przez obie strony postępowania wyniosły łącznie 6367,40 zł, w tym 4834 zł wynagrodzenia pełnomocników stron, 568,- zł opłata sądowa od pozwu, 965,40 zł wynagrodzenie biegłego. Zgodnie z wynikiem procesu powoda obciążało 54% wszystkich kosztów, a więc kwota 3438,40 zł, zaś stronę pozwaną 46% ogólnych kosztów, a więc kwota 2929,- zł. Ponieważ pozwana dotychczas poniosła 2417 zł z tytułu kosztów postępowania, zaś powód uiścił pozostałe koszty w kwocie 3950,40 zł, należy mu się zgodnie z stosunkowym rozdzieleniem tych kosztów zwrot od strony pozwanej kwoty 512 zł z tego tytułu. Jednocześnie Sąd zwrócił powodowi 34,60 zł tytułem nadpłaconej zaliczki na wydatki zdeponowanej w pod poz. 114/12.